

ශ්‍රී ලංකාවේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: මිනිසාට මුල්ල කසළ කන්ද නායයාම පිළිබඳව සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආර්.එම්.එස්.එස්. රත්නායක - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

මෙම අධ්‍යයනයට පාදක වූයේ 2017 වර්ෂයේ මිනිසාට මුල්ල කසළ කන්ද නායයාමේ සිදුවීමයි. අධ්‍යයනය ගැටලුව කසළ කන්ද නිර්මාණය වීම සඳහා හේතු සාධක වූ බල සම්බන්ධතා අතර පවතින ගැටුම කවරේද යන්නයි. පර්යේෂණ අරමුණු ශ්‍රී ලංකාවේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව රාජ්‍යය, ආයතනික සහ ආමුලික මට්ටම් යන ස්තර ත්‍රිත්වය තුළ බල දෝලනය අධ්‍යනය කිරීමයි. පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ, කොළොන්නාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මිනිසාට මුල්ල කසළ අංගනයයි. පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන නියදිය වශයෙන් තෝරා ගනු ලැබුවේ කසළ අංගය නායයාමෙන් පසුව ලක්සඳ සෙවණ නිවාස සංකීර්ණයේ පදිංචි කරවනු ලැබූ සමස්ත පවුල් සංඛ්‍යාව 42න්, විධිමත් නියදිකරණය යටතේ තෝරාගන්නා ලද 50%ක නියදියකට අයත් වූ පවුල් 21කි. එම නියදියෙන් ප්‍රශ්නාවලියක් සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිතයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කරන ලදී. ආයතනික බල සම්බන්ධතා අධ්‍යයනය සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකාර ආයතන වන කොළඹ මහ නගර සභාව, ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, මහ නගර සහ බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යන ආයතනවල ඉංජිනේරුවරුන්, සමාජ විශේෂඥයන්, සම්බන්ධීකාරක නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරීවරුන් සහ කසළ රැස් කරන සේවක මහතන් සහභාගී කරගන්නා ලදී. තවද පර්යේෂණ වාර්තා, සංඛ්‍යා දත්ත, ව්‍යාපෘති යෝජනා පත්‍ර, විගණන වාර්තා ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍රය ලෙස යොදා ගන්නා ලදී. මිශ්‍ර පර්යේෂණ විධික්‍රමය යටතේ ගුණාත්මකව සහ ප්‍රමාණාත්මකව ලබා ගන්නා ලද දත්ත, විශ්ලේෂණය සඳහා තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය සහ අධ්‍යාන විශ්ලේෂණය භාවිත කරන ලදී. අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් වූයේ, කසළ කන්ද නායයාම හා සම්බන්ධ පක්ෂ දේශපාලනයේ බල සම්බන්ධතා, පාර්ශ්වකාර ආයතනවල නෛතිකමය බලය සහ නිලබලයේ අවභාවිතා, කසළ කතිකා, කසළ කඳු උපසංස්කෘතිය සහ විරෝධතා ව්‍යාපාරවල හැසිරීම හේතු වූ බවයි. අධ්‍යයනයේ නිගමනය වූයේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ විවිධ තලයේ සමාජමය බල ස්වරූප අතර සම්බන්ධතා බල දෝලනයට හේතු වූ බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, මිනිසාට මුල්ල කසළ කන්ද, බලය, සමාජය